

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

**Методичні рекомендації із самостійної роботи
навчальної дисципліни**

ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ І СКУЛЬПТУРА

для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація.

Освітня програма «Образотворче мистецтво».

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Автор: ст. викл. Кіндрачук В. Б.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№ 1 від 29.08 2024 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

Вступ

У навчальному плані підготовки фахівців спеціальності 023«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» передбачено вивчення дисципліни «Пластична анатомія і скульптура». Це основна дисципліна фахового спрямування, введення якої дозволяє поглиблено вивчити пластичну анатомію та скульптуру, як вид образотворчого мистецтва, ознайомитись з багатою спадщиною українського мистецтва. Основною метою і завданням курсу є оволодіння технологією і техніками скульптури та застосування набутих знань і навичок у власній мистецькій та педагогічній діяльності.

Мета дисципліни «Пластична анатомія і скульптура» - підготувати фахівця з високим рівнем майстерності, здатного самостійно творчо вирішувати завдання художньої і педагогічної діяльності.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни:

- познайомити студента з усіма скульптурними технологіями і техніками;
- навчити студента орієнтуватись у видах і жанрах мистецтва; користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою пластики;
- виробити знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі завдання, а також застосовувати їх в мистецькій діяльності;
- оволодіння студентами інтелектуальними та практичними вміннями вирішувати завдання викладання образотворчого мистецтва в різних типах закладів освіти;
- формувати у студентів навички діяти відповідно своїх професійних обов'язків у конкретних ситуаціях; уміння використовувати набуті знання у практичній професійній діяльності.

У навчальному плані на вивчення дисципліни «Пластична анатомія і скульптура» передбачено 10 лекційних, 50 практичних і 120 годин для самостійної роботи. Вивчення дисципліни завершується екзаменом.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Пластична анатомія і скульптура» займає самостійна робота. Ця важлива складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, самостійності, ініціативності та пізнавальної активності. Самостійна робота передбачає виконання студентами завдань до тем згідно силабуса. Це завдання пов'язані із роботою із словниками, виконанням графічних таблиць, презентацій тощо.

Самостійна робота студентів забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами: конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури.

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних кабінетах, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Скульптура і пластична анатомія», визначається навчальним планом і становить 120 годин.

3. Структура самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Історія виникнення та розвитку пластичної анатомії як науки. Внесок відомих митців у дослідження та розвиток пластичної анатомії.	10
Тема 3. Виконання графічних таблиць черепа людини.	20
Тема 6. Виконання графічних таблиць кістяка фігури людини (фас, профіль, зі спини).	30
Тема 8. Виконання графічних таблиць м'язів голови та шиї людини.	30
Тема 11. Виконання графічних таблиць пропорцій фігури людини в різних позах та рухах.	30
Разом:	120

4. Тематичний план самостійної роботи

Тема 1. Історія виникнення та розвитку пластичної анатомії як науки. Внесок відомих митців у дослідження та розвиток пластичної анатомії.

1. Підбір відповідної літератури та інтернет-ресурсів.
2. підготувати презентацію на тему: «Внесок відомих митців у дослідження та розвиток пластичної анатомії».

Тема 3. Виконання графічних таблиць черепа людини.

1. Виконати таблицю зі схематичним зображенням черепа людини за допомогою циркуля.
2. Зобразити череп людини анфас і в профіль з виділенням всіх кісток різними кольорами.
3. Нанесення назв всіх кісток і утворень на виконану таблицю.

Тема 6. Виконання графічних таблиць кістяка фігури людини (фас, профіль, зі спини).

1. Зібрати відповідну літературу та опрацювати інтернет ресурси.
2. Замалювати скелет фігури в анатомічному положення в фас та в профіль.
3. виконання таблиць кістяка зі спини.
4. Нанесення назв основних кісток та частин скелету на таблиці.

Тема 8. Виконання графічних таблиць м'язів голови та шиї людини. .

1. Опрацювати літературу на зазначену тему в бібліотеці.
2. Зобразити екорше голови та шиї людини анфас та в профіль.
3. Виділити окремі групи м'язів різними кольорами.
4. Нанесення назв м'язів на виконані таблиці.

Тема 11. Виконання графічних таблиць пропорцій фігури людини в різних позах та рухах.

1. Зібрати відповідну літературу та опрацювати інтернет ресурси на тему «Положення фігури людини в просторі та центр ваги фігури».
 2. Зробити замальовки фігури в положенні контрапосту.
- Зпобудова фігури людини в профіль та зі спини.

5. Питання для самоконтролю

1. Розкрити основні етапи розвитку пластичної анатомії.
3. Визначати осі та площини, які утворюються при умовних перерізах тіла.
4. Володіти знаннями про пропорції людської фігури.
5. Володіти всіма способами вимірювання частин тіла відштовхуючись від ключових реперних точок.
6. Виготовляти дротяний каркас для ліпки фігури людини.
7. Володіти знаннями про положення фігури людини в просторі та центр ваги фігури.
8. Знати основні закономірності ліпки круглої скульптури.
9. Вміти застосовувати засвоєні знання з пластичної анатомії при зображенні людини в рисунку, живописі чи скульптурі.
10. Вміти зліпити модель фігури по пам'яті застосовуючи набуті знання.
11. Вміти підпорядковувати деталі цілому при зображенні людського тіла.
12. Знати основні закономірності ліпки круглої скульптури.
13. Володіти загальними відомостями про кістяк та м'язову систему людського тіла.
14. Вміти пластино організувати форму в просторі.

6. Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі усних опитувань, оцінювання самостійно виконаних творчо-практичних завдань.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу - 20

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Порядку організації та проведенні оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

7. Рекомендована література

1. Андрейканіч А. І. Курс пластичної анатомії людини: Навчальний посібник.- Чернівці: Букрек, 2010. - 128 с.; іл.
2. Бірюльов Ю. Львівська скульптура. Львів: Апріорі, 2015. - 520 с.
3. Гоголь В., Диба Ю. Скульптура. Ілюстрована енциклопедія. Том 1 А. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 408 с.; іл.
4. Гоголь В. Скульптура. Типологія та основні композиційні закономірності монументально-декоративної скульптури в просторовому середовищі. Львів: Видавництво "Друкарські куншти", 2013. - 192 с.; іл.
5. Габора В. Архипенко в західноукраїнському мистецькому дискурсі. Львів: Піраміда, 2019. - 300 с.
6. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Київ: Ліра-К, 2021. - 182 с.
7. Мальгіна М. Кам'яна скульптура Криму. Київ: Родовід, 2006. 24 с
8. Крамарчук Х., Мотиль Я., Білінська О. Історія мистецтва та архітектури. Частина І. Львів: Львівська політехніка, 2022. - 176 с.
9. Скляренко Г. Нова українська скульптура. Київ: ArtHuss, 2020. - 304 с.
10. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський. Життя та творчість. Київ, 2000. - 224с.
11. С'юзі Горж. Коротка історія мистецтва. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. - 224 с.